

skabet, og reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord eventuelt skal bringes i anvendelse, eller hvis der indtræder nye aktie- eller anpartshavere (fremmede investorer) i selskabet.

Bestemmelsen i § 20, stk. 5, indeholder hjemmel til, at fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler for udøvelse af landbrug i selskabsform, herunder regler der giver hjemmel til at fravige regler i den almindelige selskabslovgivning. Der skal endvidere kunne fastsættes regler om afhændelse af aktier eller anparter, bopælspligt mv., og regler for de beføjelser og opsigelsesvilkår mv., der skal tilkomme landmanden i selskabet. Disse regler skal ikke kunne tilsidesættes ved aftale mellem deltagerne i selskabet.

Gældende praksis fremgår bl.a. af vejledning om selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme og § 84 i landbrugslovs-cirkulæret (cirkulære nr. 114 af 11. juli 1995). Det er hensigten at fastsætte bindende regler, der ligger nær ved denne praksis.

Der vil herunder blive fastsat regler, der tager sigte på at sikre,

- at landbrugslovens erhvervelsesbetingelser til enhver tid opfyldes ved udskiftning af landmanden i selskabet og ved ændringer i kredsen af selskabets deltagere,
- at landmandens stemmeflertal fremkommer direkte af den stemmeret, der er tillagt de aktier eller anparter, som landmanden ejer i selskabet,
- at landmanden i selskabet i kraft af sin stemmeflerhed varetager den daglige ledelse af selskabet, herunder ejendommens drift, og træffer beslutning om sædvanlige dispositioner, herunder nyanskaffelser og investeringer af normal landbrugsmæssig karakter,
- at tegningsreglen udformes således, at selskabet ikke kan tegnes uden om landmanden i selskabet, og
- at landmanden i selskabet skal være medlem såvel af bestyrelsen som af direktionen, hvis der nedsættes sådanne organer.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler, hvor- efter der – uanset om der i selskabets vedtægter eller ved aftaler mellem selskabets deltagere måtte være aftalt et kortere opsigelsesvarsel, f.eks. i forbindelse med indløsning af aktier, jf. § 20 a i aktieselskabsloven, eller i henhold til en direktørkontrakt – tilkommer landmanden i selskabet et opsigelsesvarsel på mindst 12 måneder.

Det er hensigten at fastsætte en præceptiv (ufravigelig) bestemmelse, der medfører, at en aftale mellem parterne på f.eks. 6 måneders opsigelsesvarsel må betragtes som ugyldig mellem parterne for så vidt angår

opsigelsesvarslet, idet der altid skal tilkomme landmanden i selskabet et opsigelsesvarsel på mindst 12 måneder.

Kravet om et opsigelsesvarsel på mindst 12 måneder skal underbygge landmandens indflydelse i selskabet, således at den pågældende ikke med kort varsel kan udskiftes med en anden person, der kan indtræde som landmand i selskabet. Der er her tale om en stramning af hidtil gældende praksis, hvor der har været stillet krav om et opsigelsesvarsel på mindst 6 måneder.

En bestyrelse må således ikke kunne overtage den daglige ledelse af driften uden om landmanden, der som udgangspunkt skal have en stillingsfuldmagt som en direktør i selskabet.

Bestemmelsen i § 20, stk. 6, der giver hjemmel for en indberetnings- og oplysningspligt for § 20-selskaber, er en videreførelse af den gældende lovs § 20, stk. 3.

Som følge af de skærpede bestemmelser for de øvrige deltagere i selskabet, herunder familie og fremmede investorer, skal der bl.a. gives oplysning om, hvorvidt disse er ejere eller medejere af anden landbrugsejendom.

Det er hensigten at stille krav om indberetning om kapital- og stemmefordeling i selskabet med visse mellemrum.

Efter bestemmelsen i § 20, stk. 7, kan der meddeles dispensation for så vidt angår kredsen af investorer, således at aktie- og anpartsselskaber med anden fremmed kapital end angivet i § 20, stk. 1, nr. 2, kan erhverve en landbrugsejendom, når særlige forhold taler for det.

Der kan derimod ikke dispenseres fra kravet om, at der skal være en landmand i selskabet, jf. § 20, stk. 1, nr. 1, og fra de øvrige betingelser i § 20.

Der kan navnlig være behov for selskabseje i særlige tilfælde i forbindelse med generationsskifte. Det gælder især, hvis der er tale om ejendomme med store investeringer i produktionsapparatet, f.eks. godser, svineproduktion, gartnerier og planteskoler mv., men reglerne kan også anvendes i andre situationer.

I forbindelse med generationsskifte inden for familien vil der kunne dispenseres til et familieejet selskab, hvor der deltager en person, der ikke er omfattet af den i § 18 a, stk. 1, nævnte familiekreds, men som dog er i nær familie med landmanden i selskabet. Der vil her kunne tilrettelægges en dispensationspraksis med udgangspunkt i de retningslinier, som gælder for anpartserhvervelse efter § 18 a, stk. 1, f.eks. således at en svigerdatter kan deltage i et § 20-selskab sammen med sin ægtefælle og svigerforældre.